Ч. 152 Неділя 9 липня (22 липня) 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
за чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Відновлене правиці. — Події в Хіні).

Німецкі дневники піднесли були, яко характеристичну познаку з ческого табору факт, що один з членів парляментарної комісиї бувшої правиці відніс ся був до провідника німецкої католицко людової партиї Ебенгоха з запитанем, під якими услівями правиця могла би знов злучити ся. Тим членом парляментарної комісиї був один з ческих послів. Narod. Listy а з ними инші ческі дневники заявили, що ся вість є видумкою німецкої праси. На се Ебенгох заявив в своім орґані (Linzer Volksblatt), що таке запитане дійсно прийшло до него, однак вийшло не з молодоческого клюбу, але від віденьского заступника Narodnich List-ів. Ебенгох відповів в слідуючий спосіб: 1) Залишене обструкциї і ухвалене всіх державних конечностий і інвестицийних предложень; 2) допущене до наради і ухвали в раді державній проектів язикових законів, при чім ческі жаданя, о скілько они суть оправдані, будуть підперті; 3) узнане фактичного істнованя німецкого язика для зносин і запевнене, що під тим взглядом не будуть допущені ніякі зміни; запевнене, що рішучо буде поборюваний рух, який в ческих кругах будить ся против католицкої церкви. На таку заяву Чехи не могли вже крутити і Narodni Listy казали свому кореспондентови з Відня оголосити лист слідуючого змісту: „У відповіди на послідну публікацию п. Ебенгоха в Linzer Volksblatt-ї доношу, що перед двома роками я відніс ся письменно до п. Ебенгоха і до всіх бувших членів парляментарної правиці з запитанєм, при яких услівях і обставинах могло би наступити зреконструованя правиці. Я однако застеріг собі відповідь до публіцистичного ужитку. Незадовго по тім одержав я відповідь п. Ебенгоха звістного вам змісту. Крок сей зробив я на власну руку, без якої небудь участи зі сторони ческих політиків і без їх почину. Йосиф Пенізек".

Narodni Listy обговорюючи проект католицко людової партиї і кількох польских послів в справі відновленя давної правиці — твердять, що Чехи не можуть згодити ся на відтворене давної правиці серед змінених відносин. Наперед мусить бути зревідована проґрама правиці в федералістичнім дусї. Давна правиця не принесла Чехам ніяких користий, лише вислугувала ся кождому правительству.

Пражска „Politik" думає, що теперішна ситуация дуже поважна. Єї витворило саме правительство знесенем язикових розпоряджень і розбитем правиці. Нині говорять вже всі голосно про паденє Австриї. Народи втратили довірє. Витворити нову більшість буде дуже тяжко. Впрочім котре сторонництво в парляментї не схотїло би працювати? Мабуть всї охотні до роботи, тілько треба направити те, що попсовано. Лївиця по своїх побідах стає з кождим днем пажерлившою. Она домагає ся вже всяких неможливостий і в сім лежить дійстна криза. Німецка шляхта, що доси вела лївицю, випустила вже провід з рук. Люеґер став вже крайним националом і каже, що „єму" з сим вигідно. А чи зможе др. Кербер оперти ся тим надмірним претенсиям лївиці? Хто ручить за те, що в осени лївиця не почне обструкциї?

Про події в Хіні приносять найбільше вістий англїйскі часописи, тілько що всї ті вісти треба приймати дуже осторожно, бо англїйска праса звістна з того, що люблять всьо перекручувати на свій лад а навіть просто видумувати. В наслідок того в донесенях з Хіни настав тепер такий заколот, що годі зміркувати, що там властиво діє ся. Ітак н. пр. до нині ніхто не знає, чи Европейцї в Пекінї ще живуть, чи вже вимордовані, бо одного дня доносять Анґлійцї що є надія на їх виратованє а на другий день всему перечать. Замітна річ, що російскі часописи, котрі можуть найлекше зносити ся безпосередно з Хіною і з своїми войсками в Хіні, бо стоять в безпосереднім телеґрафічнім сполученю з ними, майже не подають від себе ніяких вістий, а лиш перепечатують телеґрами за англїйскими і німецкими жерелами.

В урядових кругах Берлина кажуть, що виповіджене Хіною війни Росиї, є видумкою. Видумкою є також вість, що російске правительство проклямувало воєнний стан з Хіною. З Петербурга заперечують поголоску, що хіньскому посольству звернено папери і проклямовано воєнний стан. По одержаню вісти про рух Хінців на Блаґовещеньск і напад на

---

6)

ЗА ХЛЇБОМ.

З польского — Генрика Сенкевича.)

(Дальше).

II.

В Новім Йорцї.

За той час обі єго руки лежали на єї худих раменях, а голос говорив заєдно з тим страшним спокоєм:

— Хоч би ти кричала, ніхто тебе не почує. Лиш тебе пхну, і всьо не потреває двох хвиль.

— Не хочу, татуню, не хочу! — кричала Марися. — Чи ви Бога не боїте ся? Татуню сердечні, золоті! змилуйте ся наді мною. Що я вам зробила. Атже я не нарікала на мою недолю, атже я з вами терпіла голод і зимно ... Татуню!

Єго віддих став скорий, руки затиснули ся як клїщі; она випрошувала ся від смерти чим раз ніжнїйше

— Змилуйте ся, милосердія, милосердія! атже я ваша дитина, я бідна, хора; мене й так не довго на сьвітї. Менї жаль! Я бою ся!

Так благаючи, чіпала ся єго кафтана і притискала уста до тих рук, що єї спихали в пропасть. Але то всьо здавалось лиш ще більше єго побуджувало. Єго спокій перейшов в божевільність; почав харчати і хропіти. Хвилями наставала між ними тишина, і хто стояв би над берегом, чув би лиш голосні віддихи, глухе борикане і тріск дощок. Ніч була глубока, темна, а поміч не могла ні відки прийти, бо то був сам конець порту, на котрім навіть в день, крім робітників, не бувало нікого.

— Помилуйте, милосердія! — кричала Марися проймаючим голосом.

В тій хвили потягнув єї одною рукою сильно на сам край руштованя, а другою почав бити в голову, аби приглушити єї крики. Але й так ті крики не будили ніякого відгомону; лиш якийсь пес вив десь далеко.

Дівчина почула, що слабне. Вкінци єї ноги почули, що повисли над пропастию, лиш руки держали ся ще вітця, але мліли. Крик о ратунок ставав чим раз тихійшай, вкінци руки урвали кусень вітцевого кафтана і Марися почула, що паде в пропасть.

І справді упала з помоста, однако по дорозї учепила ся дилів і повисла над водою.

Лаврін похилив ся і, страшно сказати, почав їй відчіпляти руку.

Натовп гадок, немов стадо сполошеної птиці перелїтав їй через голову, як образи і блискавки: Липинцї, кирниця з журавлем, виїзд, корабель, буря, молитва, повойрска нужда; вкінци що тепер з нею діє ся? Бачить якийсь великаньский корабель з піднесеним передом, на нім товпу людий, а з тої товпи простягають ся до неї дві руки. Боже, то Яськo там стоїть, Яськo простягає руки, а над кораблем і над Яськом Матїр Божа, усьміхнена, в великім блеску. Она на той вид розпихає людий на березї: „Матїнко Божа! Яську, Яську!" — Ще хвиля . . Підносить послідний раз очи до вітця: „Татуню, там Матїр Божа, там Матїр Божа!"

Ще хвиля, а ті самі руки, котрі спихали єї у воду, хапають тепер єї мліючі долонї і з якоюсь надлюдскою силою тягнуть єї в гору. Вже знов чує під ногами дошки руштованя, знов обіймають єї рамена, але рамена вітця, не ката, і голова паде на вітцївску грудь.

Коли прийшла до сьвідомости, побачила, що лежить спокійно коло вітця; але хоч було темно, замітила, що він лежить хрестом, і що глухий, жалібний плач потрясає ним і розриває єму грудь.

— Марисю — відозвав ся вкінци перериваним задля плачу голосом — прости менї, дитино....

Дівчина пошукала потемки єго рук, і притуливши до них свої бідні уста, вишептала:

— Татуню, най вам так Господь простить, як я вам прощаю....

З блідої ясности, що від якогось часу засвитала на овидї, виринув місяць, великий, погідний, повний, і знов стало ся щось дивного. Марися бо побачила, як від місяця відривають ся цілі рої малих ангеликів, немов золоті пчілки, і спливають по проміню аж до неї, шелестячи крильцями, вертячись та приспівуючи дітинними голосами:

— Мир тобі дївчино мученице! пташино тиха, мир тобі! цьвітко польна, терпелива і тиха, мир тобі!

Так сьпіваючи, сипали на неї чаші білих лелїй і малі срібні дзвіночки, що дзвонили:

— Сон тобі, дївчино! сон тобі! сон, сон, сон!

пароход на Амурі, міністерство зарядило всякі средства осторожности на граници. Росия не може ще й тепер узнати военного стану з Хіною, бо безпосередного получення з Пекіном нема, отже й з центральними властями в Хіні. Ніхто впрочім не знае, хто властиво в Хіні рядить. Военні приготовленя робить Росия з подвоєною енерґією, аби бути приготованою на всяку евентуальність. Найбільшою небезпечностию грозить Росиї повстане в Манджуриї. Хінці виступають там рішучо зачіпно і суть дуже добре заосмотрені в амуніцию. В манджурских селах лишили ся лише старці і діти, а всі спосібні носити оружие, перейшли на лівий бік Амура. В ріжних сторонах крутять ся уоружені Хінці і лучать ся в більші ватаги. Поступоване Хінців супротив Росиян ріжнить ся тим від їх поступованя з иншими народами, що Хінці взивають наперед Росиян, аби покинули хіньску територию, наколи инші народности відразу атакують. Се толкує ся добрими відносинами між обома державами. На підставі відповідних законів росийске правительство оголосило военний стан в надамурскім окрузі, в однім з дистриктів Хабаровского округа і в містах Благовещеньску, Хабаровску, Никольску над рікою Усурі і Владивостоці від дня 4 липня ст. ст. На разі росийскі власти рішили приготовити відворот з Манджуриї. Заряд манджурскої зелізниці перенесено на росийску територию. До Berliner Tagblatt-у доносять з Петербурга, що Росия наміряе на власну руку підприняти велику експедицию против Пекіну від сторони Манджуриї. Сим поясняють великі военні приготовленя Росиї в послідних часах

Новинки.

Львів дня 21-го липня 1900

— **На нові пятикоронівки** треба добре звертати увагу, особливо коли приймає ся їх в т. зв. рульонах, бо бувають випадки, що в середині знаходжено між добрими грішми також старі монети на 2 зр., котрі суть дуже подібні до нових монет 5-коронових. Також дають замість 5-коронівок румуньскі срібні гроші по 5 бані. Они так подібні до наших 5 коронівок, що на перший погляд тяжко їх розріжнити.

— **Прогулька до Зимної води-Рудна** уряджує в неділю тов. гимн. „Сокіл“. Від'їзд зі Львова о год. 4 і мін. 6 після львівского часу. В часі прогульки відбудуть ся продукциї ґімнастичні, забави товариські, співи сольові і хоральні.

— **Жертви води.** Дня 15 с. м. утонув ся в Черниховцях, збаражского повіта, 12-літний хлопець Николай Фескунь, купаючи ся в тамошній ріці Гнізні. — Дня 12 с. м. упав до потока в Яблінках, ліського повіта, 8-літний хлопець Федора Кохана і утонув ся. Вода занесла трупа аж до другого села Бистрого. — Онодги утопила ся в Дністрі 18-літна учителька в Різдвянах коло Бурштина С. Дечко. Вправді добуто єї з води з слабими признаками житя, але ратунок показав ся неможливий.

— **Засуджений дурисьвіт.** Дня 13 с. м. — як пише черновецка „Буковина“ відбула ся там цікава розправа про ріжні зделки мученика і кнутофіля Г. Н. Савчука, що тревала цілісінький день Божий. Обжалованому Г. Н. Савчукови закинула прокураторія державна, що він через оповіданя неправдиві і описуванє неістнуючих райских обставин в арґентиньских кольоніях, про легкий заробок також, про дешеву скотину і т. д. дурив людий, брав від них задатки на подорожні карти. Розповідав дальше, що він сам спродає свій маєток та їде до Арґентини що тамошний президент має єму передати 50 фалеч поля, з котрих одну часть подарує Волощукови, а другу дарує на будову церкви, для котрої справив вже й дзвони. Але за те має він сповняти при тій церкві чин сьвященичий. На лавці обжалованих сиділи ще Іля Мельник, Дмитро Волощук, Проць Крикливець, Симен Сгругиньский, Стефан Кушнірюк, Іван Кушнїрюк і Мария Савчук. В мотивах до обжалованя, що его подаємо в скороченю, доказує ся на підставі урядових документів, що Г. Н. Савчук своєю аґітациєю доводить людий до чистого знищеня, бо людям-зайдам з Галичини й Буковини поводить ся в Арґентині дуже зле і що вони своєю еміґрациєю доводять себе й своїх дітий до заглади. Конґрес национальний в Арґентині і ґувернер призначили вже тому 2 роки для 1.000 родин кредит на 200.000 пес., котрих однак і до нині не передано. Малі средства, які остались ґувернерови вистарчили для поміщеня 14 родин а для пізнійших не лишилось нічогісінько. Призначені ґувернером ліферанти висилають населенців продажею злого товару за високу ціну на кредит, а кольоністи мусять яких 12—18 місяців чекати без жадної роботи. А коли дістане ся заможнійшому дочекати того часу і він одержить поле й потрібну ходобину то комунікацийні місцеві обставини не позволяють употребити надвижку продукциї господарскої. Кольоніст ніколи не може мати готові гроші і примушений задля того для заспокоєня щоденних потреб користати ся дорогим кредитом ліферанта. Нужденне правліне кольонії спиняє єї розвиток. Користний на око для кольонізациї закон тратить на вартости через инші законні постанови, що декуди цілком противлять ся попередному законови. Осягнене власности землї сполучене з так многими формальностями і коштами, що лише деяким богачам удасть ся одержати якийсь кавалок ґрунту. Часто лучалось вже австрийским підданим, що они по кількарічній тяжкій праці на одержаній земли тратять не лиш ту землю, але й цілий свій уложений в ню капітал, бо виплащують їх цілком безвідплатно. Виходить отже, що, доки арґентиньске правительство не визначить згадані гроші і не переведе реформи, що конче потрібні для скріпленя кольонії, головно не управильнить права власности, то нашим переселенцям з Галичини і Буковини грозить непремінна руїна. Хотяй там такі лихі для еміґрантів обставини, то мимо того обжалований Г. Н. Савчук не вагав ся представляти арґентиньский рай в рожевім сьвітлі, він стояв в зносинах з аґентом в Бремені Г. Місслером, і старав ся, щоб люди спродавали своє майно, давали єму завдатки на карти для їзди на кораблях та перебирались в „нїмецкі“ річи. Ну, але може учений редактор „Народного Вістника“ розповідав тільки так з доброго серця своїм братям про арґентиньский рай? Та сему перечить цілком лист: „La Ligure Americana“ de dato Udine з 17/2 1900 року, де стоїть виразно так: „На Ваше домаганє

І зробило їй ся так добре, ясно, спокійно, що справді уснула

Ніч минала і стала блїдніти. Днїло. Вода побілїла, машти і комини почали вихиляти ся з тіни і немов приближати ся; Лаврін клячав вже скулений над Марисею.

Гадав, що умерла. Єї струнка стать лежала без руху; очи мала замкнені, лице блїде як полотно з синавою тїнию, спокійне і завмерле. Дармо старий потрясав єї за рамя: ні дрогнула, ні не отворила очий. Лавронови здавало ся, що й він хиба умирає, але приложивши єї руку до уст, почув, що віддихає. Серце в ній било, хоч слабо; однако зрозумів, що може умерти кождої хвилї. Коли з поранного туману вирине погідний день, коли сонце єї огріє то пробудить ся, инакше нї.

Меви почали над нею лїтати, немов би журили ся нею; деякі сїдали на поблизьких стовпах. Поранна мрака розступала ся поволи під подувом західного вітру: той подув був весняний, теплий, повний солодости.

Відтак вийшло сонце. Єго проміне упало насамперед на дах рештованя, відтак сходячи чим раз низше, кинули своє золоте сьвітло на мертве лице Марисї. Здавалось цїлувало єї, пестило і немов тулило. В тім блеску і в вінци ясного волося, розпущеного від нічної борби і вогкости, було то лице просто ангельске; бо Марися була справдї задля своєї муки і недолї майже вже ангелом.

Чудовий, рожевий день вставав з води, сонце чим раз більше гріло, вітер дихав з любовию на дївчину, меви лїтаючи вінком кричали немовби хотїли єї розбудити. Лаврін здоймивши з себе сукману, прикрив нею єї ноги і надія почала в него вступати.

І дїйстно синїсть уступала поволи з єї лиця, она легко почервонїла, усьміхнула ся раз і другий, а наконець отворила повіки.

Тодї той старий хлоп укляк на помості, підніс очи до неба і сльози двома струями поплили по єго померщенім лици.

Почув раз на все, що та дитина, то теперішня его очий і душа его душі і немов сьвятість дорожша над все.

Она не лише збудила ся, але збудила ся здоровійша і живійша як вчера. Чистий воздух порту був для неї здоровійший від загрітої задухи комнати. Вертала справдї до житя, бо коли сїла на дошках, зараз озвала ся:

— Татуню, хочу дуже їсти.

— Ходи, доню, над воду, може там що найде ся — сказав старий.

Встала без великого напруженя і пішли. Але видко мусїв то бути якийсь виімковий день в їх недоли, бо ледве уйшли кілька кроків, побачили зараз коло себе на рештованю всунену між два бальки хустку, а в ній завинений хлїб, кукурудзяну замішку і солене мясо. Толкувало ся то просто тим, що котрийсь з робітників, працюючий при будові корабля, сховав собі вчера на нинї часть свого снїданя. Тамошні робітники мають той звичай; але Лаврін з Марисею толкували собі то ще простїйше. Хто положив ту поживу? На їх гадку Той, що памятає о кождім цьвітї, птици, польнім конику і мурашцї.

Бог!

Помолили ся, з'їли, хоч не богато того було і пішли над водою аж до головних доків. Вступили в них нові сили. Дійшовши до митничого будинку, скрутили під гору на Уотер-стріт ід Бродуе. З відпочинками вийшло їм на тім кілька годин, бо дорога була далека. Часами сїдали на дошках, або на порожних корабельних паках. Ішли самі не знаючи чому, але щось так Мариси видавало ся, щоби конче іти до міста. По дорозї стрічали множество возів з набором, що їхали до порту. На Уотер-стріт був вже немалий рух. З отвираючих ся брам виходили люди і поспішно ішли до щоденних робіт. В одних таких дверех показав ся високий, сивий і вусатий пан з молодим хлопцем. Вийшовши поглянув на них і на їх одежу, рушив вусами; відтак почав приглядати ся ще уважнїйше і усьміхати ся.

Лице людске усьміхаюче ся до них приязно в Новім Йорцї то було чудо, якісь чари і обоє на той вид задержали ся зачудовані.

Тимчасом сивий пан приступив до них і спитав як найчистїйше по польски:

— А ви звідки, люди?

Немов грім в них ударив. Лаврін замість відповісти поблїд як стїна і захитав ся на ногах, бо не вірив своїм ушам і своїм очам. Марися, що перша охолола, припала зараз до ніг старого пана, обіймила їх руками і почала говорити:

— Зпід Познаня, ясний пане, з під Познаня.

— Що ви тут робите?

— Живемо в нуждї, в голодї і в страшній недоли, ласкавий пане.

Тут не стало Мариси голосу, а Лаврін кинув ся до ніг панови, відтак почав цїлувати полу єго сурдута і держачи єї гадав, що зловив хиба кусень неба.

Атже то пан, свій пан. Він не дасть з голоду умерти, він поратує: він не дасть пропасти.

Молодий хлопець, що був з сивим паном, витріщив очи, люди почали громадити ся, отвирати уста і дивити ся, як чоловік перед чоловіком клячить на земли і по ногах его цїлує.

В Америцї то нечувана річ! Але старий пан почав гнївати ся на цікавих.

— То не ваш *„бізнес“* (інтерес, справа) — сказав до них по анґлїйски — ідїть за своїми орудками.

Відтак відозвав ся до Лаврона і Марисї:

— Не будемо на улици стояти: ходїть за мною.

Завів їх до найблизшого шинку, увійшов там до окремої комнати і замкнув ся з ними і з хлопцем. Они знов почали єму до ніг падати, але він боронив ся від того і воркотів гнївно:

— Скінчіть вже раз з тим! Миж з одних сторін, ми дїти одної.... матери...

Тут видко дим з циґара, яке курив, почав его гризти в очи, бо протер їх кулаками і спитав:

обовязуюсь Вам сплачувати за кожду дорослу особу 5 зр.“ Отже безкористно господин собі тут не поступав. Ц. к. суд краєвий в Черновцях засудив в сім процесї г. Г. Н. Савчука на 6, Симеона Стритиньского на 6, Стефана Кушнірюка на 4 і Марию Савчукову на 4 неділі арешту. Перед засудом утікли: Дмитро Волощук і Проць Крикливець.

Від себе додаємо, що той Савчук вдавав з себе на Буковинї великого патриота, баламутив селян не лиш що до еміграциї, але видавав газету: „Сельский Господар“ і там воював завзято против фонетики. Такі то наші „тверді“ патриоти!

— **Видїл руского Товариства педаґоґічного у Львові**, розписує сим конкурс на приняте учеників до „Інститута під покровом сьв. о Николая“ на рік шкільний 1900/1. Приймати ся будуть ученики середних шкіл, сини членів руского товариства педаґоґічного. До поданя долучити треба: 1) метрику хрещеня ученика; 2) сьвідоцтво шкільне з послїдних двох курсів; 3) декларацию що до місячної заплати, котра виносить 20 зр.; 4) 1 зр. на видатки кореспонденцийні; 5) хто не есть членом Руского товариства педаґоґічного, 1 зр. на вписове і вкладку річну до того товариства. Всякі подання адресувати треба до Видїлу руского товариства педаґоґічного у Львові ул. Театиньска ч. 19, на руки члена Видїлу Костя Паньківского. В склад комітету, занимаючого ся веденєм діл Інститута входять: дир. Евард Харкевич яко голова, проф. Ілия Кокорудз, др. Антін Хомин, др. Стефан Федак, проф. о. Дорожиньский і Кость Паньківский яко настоятель інститута. Інститут дає своїм вихованкам: а) помешканє, харч, опал, сьвітло, послугу і пранє за доплатою 50 кр. місячно; б) доставляє їм — о скілько на се дозволять фонди — книжок і приборів шкільних; в) управляє їх вихованєм, стараєсь о добре домашне і товариске поведенє; г) улегшує їм науку шкільну і наглядає єї під доглядом домашних сталих директорів; д) доставляє вихованкам нагоду придбати иньших відомостий, теоретичних і практичних. Час вносити подання о приняте визначує ся до дня 10 н. ст. серпня 1900.

— **Конкурс** що до приниманя учениць до женьского інституту руского товариства педаґоґічного у Львові. До інститута приймати ся будуть діти членів руского товариства педаґоґічного. До подання долучити треба: 1) метрику хрещеня; 2) сьвідоцтво шкільне з послїдного курсу; 3) декларацию що до місячної оплати, котра виносить 40 корон; 4) 2 корони на видатки кореспонденцийні; 5) хто не є членом тов. — 2 кор. на вписове і вкладку; 6) 6 кор річно за зужитє меблїв. Інститут посилає дівчата до школи, а дає своїм вихованицям: 1) мешканє, харч, опал, сьвітло, послугу і пранє за місячною доплатою 1 кор.; 2) доставляє їм, о скільки на се дозволять фонди, книжок і приборів шкільних; 3) управляє їх вихованєм, старає ся о добре домашне і товариске веденє; 4) улегшує науку шкільну і наглядає єї під опікою домашних учительок; 5) доставляє їм нагоду придбати иньших відомостий теоретичних і практичних. — Ученицї мають привезти з собою слїдуючу ґардеробу: сорочок 6, кафтаників білих 6, панчіх 6 пар, майток 6, простирал 6, пошевок 3, ручників 6, хусток до носа 12, фартушків 6, спідничок білих 6, гальок 2, черевиків 2 пари, одіж верхну зимову і лїтну, сінник 160 цм. довгий а 90 цм. широкий, ковдру, коцик і подушку. (Пожадані були б суконки сива (попел) і ґранатова). Кожда штука біля має бути назначена початковими буквами імени і назвиска ученицї. Погрібний є спис біля. За науку нових язиків не платить ся нічого, за науку на фортепяні і цитрі по 10 кор. місячно, а за науку танців по 12 корон річно (з коломийкою по 16 корон).

— **Вечерок в Камінцї.** В четвер дня 2 го серпня відбуде ся в Камінцї стр. в сали ради повітової вечерок вокально-декляматорский в честь Маркіяна Шашкевича з слїдуючою проґрамою: 1) Вступне слово; 2) „Урра в бій“ Вахнянина; хор. муж.; 3) Лисенко: „Гетьмани“ сольо-спів, Мартинович; 4) Гра на цитрі, о. Єв. Купчиньский; 5) Бортняньский: „Возведох“, псалм, хор мужес.; 6) Декламация: В сьвіт за очи; 7) Колесса: „Козаки в народних піснях“, хор муж; 8) Гра на фортепяні; 9) Нижанковский: Імни славяньскі, хор муж. — Цїни місць зовсім приступні; дохід з вечерка призначений на будову „Народного Дому“ в Камінцї стр.; добровільні датки приймає ся з подякою. — Концерт заповідає ся дуже величаво. Комітет вечерковий докладає всяких старань, щоби публика мала всякі вигоди і підчас концерту і танців та щоби справдї провела час весело.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: На шляху Вама-Рус Молдавиця привернено вже рух всїх поїздів, а на шляху Ходорів-Гнїздичів-Кохавина буде привернений рух цїлковитий дня 20 липня поїздом 3311. Задля великої повени застановлено рух всїх поїздів на шляху Станїславів-Болехів. На шляху Станїславів-Гусятин привернено вже рух в цїлости.

Телеґрами.

Льондон 21 липня. Як доносить Daily Express, має стояти довкола Пекіна около 300.000 уоружених Хінців.

Льондон 21 липня. В палатї послів заявив Бальфур, що доси вислала Анґлія до Хіни 10.000 войска з Індиї і скріпила свою фльоту на хіньских водах одним воєнним кораблем, 7 крайзерами, 3 канонїрками, з 870 моряками і корабальними вояками.

Берлин 21 липня. Начальник нїмецкої фльоти в Таку, Бендеман, доносить з Таку, що Росияни обсадили дня 18 липня без опору арсенал в Тієнтсінї, положений на північ від міста.

Париж 21 липня. Аґентия Гаваса доносить: Тутешний хіньский посол вручив міністрови Делькассо'ому телеґраму хіньскому цісареви, і просив єго, аби зміст телеґрами подав до відомости президента републики Любета. В тій телеґрамі, висланій дня 19. с. м. нема згадки о послах в Пекінї. Телеґрама обіймала лиш просьбу цісаря до президента Любета, аби Франция обняла посередництво між Хіною а державами. Делькассе відповів послови, що подасть зміст телеґрами до відомости президента, але відповідь відішле до француского посла в Пекінї, і там нехай собі хіньске правительство відбере єї. Однако француске правительство дожидає певної вісти, чи посол француский в Пекінї ще жиє.

— Ви голодні?

— Два дни нічого не їли, лиш то що нині найшли над водою.

— Вілїям! — сказав до хлопця — вели їм дати їсти.

Відтак питав дальше:

— Де мешкаєте?

— Нігде, ясний пане.

— А деж ви спали?

— Над водою.

— Вигнали вас з мешканя?

— Вигнали.

— Не маєте більше нічого, лиш то що на собі?

— Не маємо.

— Гроший не маєте?

— Не маємо.

— Щож будете робити?

— Не знаємо.

Старий пан, питаючи скоро і немов сердито, обернув ся нагле до Марисї:

— Кілько лїт маєш дївчино?

— Вісїмнайцять скінчу на Успеніє.

— Натерпіла ся, що?

Не відповіла нічого, лише схилила ся єму покірно до ніг.

Старого пана дим знов видко почав гризти в очи.

В тій самій хвили принесли пиво і тепле мясо. Старий пан велїв їм зараз взяти ся до їдження, а коли сказали що не сьміють того зробити при нїм, сказав їм, що дурні. Але мимо тої єго сердитости, видавав ся їм ангелом з неба.

Коли їли, радувало то єго видко дуже. Відтак велїв собі оповісти, як сюди дістали ся і що перебули. Отже Лаврін оповів єму всьо і нічого не затаїв, як на сповіди. Він гнївав ся, ганьбив єго, а коли дійшло до того, як Лаврін хотїв топити Марисю, крикнув:

— *Я би з тебе шкіру здер!*

Відтак обернув ся до дївчини:

— Ходи но сюди — сказав.

Коли приступила, взяв в обі руки єї голову і поцїлував єї в чоло.

Відтак гадав хвилю і сказав:

— Перебули ви біду. Але то добрий край, лише треба собі уміти радити.

Лаврін витріщив на него очи: той добрий і розумний пан назвав Америку добрим краєм.

— Так, старий дурню — сказав пан, побачивши здивоване Лаврона — добрий край! Коли я сюди приїхав, не мав нічого, а тепер маю кусник хлїба. Але вам, хлопам пильнувати землї, а не волочити ся кудись по сьвітї. Як ви вийдете, то хто там лишить ся? Ви тут нї до чого, а приїхати сюди легко, але вернути тяжко.

Якийсь час мовчав, а відтак додав немов до себе:

— Сорок кілька лїт тут сиджу, то й о краю забуло ся. Але туга часом бере, що? Вілїям мусить там їхати, нехай пізнає, де єго батьки жили.... То мій син — сказав, вказуючи на хлопця. — Вілїям! привезеш менї з дому грудку землї під голову до домовини.

— *Єс фадзер* (так, отче!) — відповів по анґлїйски хлопець.

— І на груди, Вілїям! і на груди!

— *Єс фадзер!*

Старого пана дим так дуже почав гризти в очи, що зіниці зайшли єму немов склом.

І зараз почав гнївати ся:

— Розуміє хлопчище по польски, але волить говорити по анґлїйски. Тут так мусить бути. Що тут упаде, то страчене для давного краю. Вілїям іди скажи сестрі, що будемо мати гостий на обід і на ніч.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).